

סדנת מורים לקראת עיצוב סביבה לימודית- מימד הסביבה הפיזית
פיתוח הסדנה - צופיה יועד, מנהלת בית הספר הניסויי קהילתי "גבריאלי"- הכרמל תל-אביב

דונו במאפייני סביבת למידה. בידקו מה אומר לכן כל אחד מהמאפיינים הבאים:

מאפייני סביבת למידה:

סביבה מעוררת חשיבה, עתירת גירויים אורייניים, מזמנת אמצעי למידה מגוונים, תומכת בתהליכי חקירה, משופעת במקורות מידע זמינים, מגרה לחשיבה פורצת גבולות, מתחשבת ומדגישה את השוני בין הלומדים, מעודדת לשיתופיות ואינטראקציה, מאפשרת ותומכת בלמידת והוראת עמיתים, מדגישה תהליכי הערכה חלופיים, מעוררת לחשיבה רפלקטיבית, מדגישה את הגמישות והגמשת האחדות, מעודדת לבחירה וקבלת אחריות, מדגישה תהליכים מחשבתיים, מדגישה את הצורך בהרהור אודות... , מדגישה את ריבוי נקודות המבט ואת מגוון הדרכים והתשובות האפשריות בפתרון בעיה וכו' וכו'.

דוגמא לשאלות שכדאי לשאול לפני התכנון, בעת התכנון ולאחר התכנון והביצוע:

האם יש קשר בין הארגון הפיזי של **הכיתה** ו**המסדרון** לבין:
 תהליכי ההוראה,
 תכני ההוראה
 מטרות החינוך שלי
 צורכי התלמידים
 מה מהות קשר זה?

האם אני מציבה מטרות אחידות לכל תלמידי בכיתה? כיצד בא הדבר לידי ביטוי בסביבה הפיזית?

אלו סוגי אינטראקציה מתקיימים בתהליכי הלמידה בכיתה? כיצד בא הדבר לידי ביטוי בסביבה הפיזית?

האם הפכתי את כיתתי ל"קהילה חושבת"? לכיתה חושבת? כיצד בא הדבר לידי ביטוי בסביבה הפיזית?

האם החומרים והפעילויות בכיתתי אחידים לכולם? מה הרציונאל העומד מאחורי החלטתי זו?

האם הסביבה הפיזית שבניתי ועיצבתי מסייעת לילדים להסתייע זה בזה? האם היא מפתחת אינטראקציה ושיתופיות? כיצד בא הדבר לידי ביטוי?

האם אורח שיכנס לכיתתי יבין את מטרותי החינוכיות?

האם הילדים שותפים לעיצוב הסביבה? כיצד ובמה?

האם הסביבה הפיזית שעיצבתי מצביעה על אחידות וקביעות או על התייחסות לשוני וגמישות? מה המסר שהיא מוסרת לתלמיד? במה זה בא לידי ביטוי בסביבה הפיזית?

האם אני מוסרת לילדים המתחנכים אצלי מסרים ערכיים אסתטיים? כיצד בא הדבר לידי ביטוי בסביבת הלמידה הפיזית?

האם אני רואה את המסדרונות כחלק אינטגרלי מהכיתה שלי? האם המסדרונות (והמדרגות!) הנם חלק אינטגרלי מסביבתו של הילד בכיתתי? כיצד בא הדבר לידי ביטוי?

עבודה בקבוצות:

התפצלו לקבוצות קטנות- שלושה אנשים בכל קבוצה.

צופיה יועד, בית ספר גבריאלי הכרמל תל אביב

סיירו בחדרי הכיתות של כל אחת מכן.

בחרו לפחות חמש שאלות מהשאלות הנ"ל ונסו להעריך במשותף את הסביבה הלימודית בכל אחד מחדרי הכיתות שלכן.

רשמו נקודות חשובות של ממצאי שיחתכן- הערכתכן.

נחזור ונפגש בחדר מורים לדיון משותף בנקודות שיעלו מתוך ממצאי הערכתכן.

לאחר שיחה/דיון על ממצאי הערכה-

בחני את הקשר בין עיצוב הסביבה למצע הבית ספרי ולמטרות ההוראה שלך. עבודה על פי טבלה:

עיצוב הסביבה הפיזית התומכת במטרות ההוראה שלי-

1. הכיני רשימה של חמישה מסרים חינוכיים החשובים בעינייך והנגזרים ישירות מעבודתך עם הילדים בבית הספר.

2. נתחי מסרים אלו בעזרת הטבלה:

המסר	התכנים והרעיונות התומכים במסר זה, מתוך תוכנית הלימודים בכיתתי.	המושגים הנגזרים מתכנים אלה.	באיזה תוכן אשתמש בסביבה הפיזית, על מנת שמסר זה "יעבור"? (מה יוצג על הקיר ומה תכלול הסביבה?)	באלו "טכנולוגיות" אשתמש על מנת שמסרים אלה אכן יהיו בעלי השפעה?
				

לאחר ניתוח המסרים בטבלה, הכיני תוכנית פעולה יישומית .

היעזרי במורות לאומנות, בילדים, בהורים, בעמיתים עם ידיים טובות ורצון טוב , בסטז'רית ובכל מי שאת מוצאת לנכון.

צופיה יועד, בית ספר גבריאלי הכרמל תל אביב

בהצלחה!!!
צופיה יועד

